

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Curculionidae (vivlar), **Släkte:** *Rhinusa*, **Art:** *Rhinusa linariae* (Panzer, 1793) **Synonymer:** *Gymnetron linariae* (Panzer, 1793)

Kännetecken

En 2.5–3.5 mm lång vivel med bred kroppsform och rätt kort snyte. Kropp och ben är svarta, fötterna något ljusare. Täckvingarna har en tät, nedliggande vit eller gulaktig behåring. Arten är svårbestämmd, och bestämningen bör granskas av en specialist.

Utbredning och status

I Sverige tidigare känd från Skåne, Blekinge, Halland, Öland, Östergötland och Västergötland, men endast få sentida fynd är kända. Arten kan i viss mån vara förbisedd p.g.a. att de fullbildade individerna uppträder relativt sent på säsongen. Närmast i Danmark, där arten har livskraftiga populationer framför allt på Jylland, samt i Norge där arten idag endast är känd från en lokal. Även i Baltikum. Världsutbredningen är begränsad till Europa.

Ekologi

Lever hos oss på gulsporre (*Linaria vulgaris*), men från Mellaneuropa anges även andra *Linaria*-arter (Rheinheimer et al. 2010). På torr, solexponerad mark på lätta jordar såsom hedar, väg- och åkerslänter, gamla grustag, även på ruderatmark. Larverna utvecklas i runda-avlånga gallbildningar på värdväxtens rötter, och ofta finns flera galler på samma planta. Gallen är av samma typ som *Rhinusa collina*, vilken den ofta anträffas tillsammans med (Wahlgren 1944, Rheinheimer et al. 2010). Förpuppning sker inne i gallen, och de fullbildade skalbaggarerna kan anträffas på värdväxten främst under hösten från september till oktober. Ibland stannar djuren kvar för övervintring inne i puppkammaren, men vanligare är att det sker i jorden under värdväxten (Rheinheimer et al. 2010).

Hot

Artens utbredning och status är dåligt känd. Den kan dock antas vara missgynnad av igenväxning och av täktrestaurering.

Åtgärder

Många rödlistade insekter är knutna till de tidiga successionsstadier som ofta skapas i sand- och grustäcker. Rutinerna vid brytning och efterbehandling bör ses över, så att täkternas positiva betydelse kan bibehållas.

Litteratur

Rheinheimer & Hassler (2010) Die Rüsselkäfer Baden-Württembergs. Karlsruhe
Wahlgren, E. (1944) Cecidiologiska anteckningar. V. Entomologisk Tidskrift 64 (3-4), s.50-121

Författare

Håkan Ljungberg 2005. Rev. Christoffer Fägerström 2012. © ArtDatabanken, SLU 2012.